

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34091
Nom	Salut pública
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	9.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1201 - Grau de Farmàcia	Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació	4	Anual
1211 - PDG Farmàcia-Nutrició Humana i Dietètica	Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació	5	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1201 - Grau de Farmàcia	25 - Salut Pública	Obligatòria
1211 - PDG Farmàcia-Nutrició Humana i Dietètica	1 - Assignatures obligatòries del PDG Farmàcia-Nutrició Humana i Dietètica	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
MORALES SUAREZ-VARELA, MARIA MANUELA	265 - Medicina Prev. i Salut Púb., C. Aliment., Toxic. i Med.Legal

RESUM

Salut Pública en el Grau en Farmàcia és una matèria que té com a missió l'aportar al futur graduat els coneixements suficients per al desenvolupament de la seua activitat en el camp de la promoció de la salut i prevenció de la malaltia de la població a nivell individual i col·lectiu. S'introduirà a l'alumne en el mètode epidemiològic, en el coneixement del medi ambient i la seua relació amb la salut, en les tècniques de prevenció de les malalties cròniques i transmissibles i en el coneixement del sistema sanitari internacional, europeu i espanyol, així com en les tècniques utilitzades per a l'educació sanitària de la població. En l'assignatura es treballa també per a aconseguir implementar els ODS en la docència dins del marc establert per la UV.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es recomana haver cursat les matèries bàsiques (estadística, química, bioquímica i fisiologia), i les assignatures de microbiologia, immunologia i parasitologia. Es recomanable haver adquirit coneixements bàsics de farmacologia i tecnologia farmacèutica.

COMPETÈNCIES

1201 - Grau de Farmàcia

- Conèixer els conceptes bàsics de salut i salut pública.
- Adquirir els coneixements sobre el mètode epidemiològic i científic, farmacoepidemiologia, farmacovigilància, assajos clínics i estudis d'evidència científica.
- Estratègies de promoció de la salut i prevenció de la malaltia.
- Conèixer i valorar els determinants de la salut.
- Conèixer la relació existent entre medi ambient i salut.
- Adquirir els coneixements sobre epidemiologia i prevenció de malalties transmissibles i no transmissibles.
- Conèixer les tècniques i aplicacions en el camp de la sanitat ambiental, sanejament i higiene industrial fonamentalment en la indústria farmacèutica.
- Adquirir coneixements sobre planificació i prevenció de riscos laborals.
- Conèixer els mètodes i els mitjans d'educació sanitària.
- Coneixements sobre programació sanitària.
- Adquirir coneixements sobre organització sanitària: sistemes de salut. Salut pública Internacional.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Els resultats de l'aprenentatge han de conduir a:

1. Conèixer els conceptes bàsics de salut i Salut Pública.
2. Conèixer i valorar els determinants de la salut. Conèixer les diferències de sexe/gènere en indicadors de la salut, incidència, prevalença i causalitat.

3. Adquirir els coneixements sobre el mètode epidemiològic i científic, farmacoepidemiologia, farmacovigilància, assajos clínics i estudis d'evidència científica.
4. Conèixer els mètodes i mitjans d'educació sanitària.
5. Conèixer la relació existent entre medi ambient i salut, com els efectes del canvi climàtic.
6. Conèixer les tècniques i aplicacions en el camp de la sanitat ambiental, sanejament i higiene sanitària i industrial fonamentalment en la indústria farmacèutica i la seua vinculació amb els objectius de desenvolupament sostenible.
7. Estratègies de promoció de la salut i prevenció de la malaltia en el seu conjunt global i valorant la perspectiva de gènere i les desigualtats socials
8. Adquirir els coneixements sobre epidemiologia i prevenció de malalties transmissibles i no transmissibles.
9. Coneixements sobre programació sanitària.
10. Adquirir coneixements sobre planificació i prevenció de riscos laborals.
11. Organització sanitària: Sistemes de Salut. Salut Pública Internacional. Sistemes de salut. Salut internacional i salut global.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. CONCEPTE DE L'ASSIGNATURA. EL MÈTODE EPIDEMIOLÒGIC

Evolució històrica i situació actual de la Salut Pública Apartats fonamentals que la integren. La salut i la malaltia com a fenomen ecològics. Epidemiologia. El mètode epidemiològic. Usos de l'epidemiologia. Epidemiologia descriptiva. Fonts d'informació sanitària. Sistema d'Informació Sanitària (S.I.S.). Demografia. Components bàsics. Fonts d'informació demogràfica. Càlculs de població. Moviments de població. Estudis de la població espanyola. Estadística sanitària. Mètodes. Mitjanes i variacions. Tendències i correlacions. Mostres estadístiques, els seus tipus. Representació de gràfiques. Mesures de salut de la col·lectivitat. Indicadors de salut. Epidemiologia analítica. Tipus d'estudis analítics (estudis casos-control). Estudis de cohorts. Epidemiologia experimental. Els assajos clínics. Assajos en la comunitat. Causalitat en epidemiologia. Biaixos en epidemiologia. Avaluació de proves diagnòstiques. Organització sanitària: sistemes de salut. Salut internacional i salut global. Identificació i monitoratge de les desigualtats de salut. Relació del contingut amb els ODS 3 Salut i benestar i ODS 10 Reducció de les desigualtats.

2. FARMACOVIGILÀNCIA I DROGODEPENDÈNCIA

Farmacovigilància. Drogodependència. Aspectes sanitaris i socials. Orientacions preventives.

3. MEDI AMBIENT I SALUT

Ecologia i salut humana. Avaluació de l'impacte ambiental. Sanitat ambiental. La seua importància actual. L'aigua com a factor higiènic. Criteris físic-químics i biològics de potabilitat de l'aigua beguda. Proveïments d'aigua. Problemàtica de les aigües de consum públic en la Comunitat Autònoma Valenciana. Aigües residuals. El problema de les aigües residuals en la Comunitat Autònoma Valenciana. Residus sòlids urbans. Els problemes dels residus sòlids en la Comunitat Autònoma Valenciana. Els residus industrials. Producció i gestió. Instal·lacions de tractament de residus industrials. Contaminació de l'atmosfera. La seua importància en Salut Pública. Clima i contaminació atmosfèrica. Efectes macroecològics de la contaminació atmosfèrica. Les xarxes de vigilància en contaminació atmosfèrica. Contaminació d'aigües continentals i marines. Urbanisme i salut. Autorització, control i vigilància d'activitats qualificades. Organització administrativa en medi ambient. La disponibilitat d'aigua i la seua gestió sostenible i el sanejament. Responsabilitat Social i Vinculació amb els ODS (ODS 6 Aigua neta i sanejament) de les polítiques mediambientals. Paper del farmacèutic en aquest context.

4. ALIMENTACIÓ I SALUT

Alimentació i salut pública. Enquestes d'alimentació i nutrició. Higiene dels aliments. El control sanitari en la seua producció i distribució. Paper de l'agricultura sostenible. Seguretat alimentària i millora de la nutrició. Estratègies alimentàries nacionals i internacionals vinculades al desenvolupament sostenible. Relació del contingut amb els ODS 2 Fam zero i ODS 3 Salut i benestar.

5. PREVENCIÓ DE LES MALALTIES TRANSMISSIBLES

Epidemiologia de les malalties transmissibles. El seu control i vigilància. Malalties de transmissió aèria. La tuberculosi com un problema de salut. Malalties transmeses per contacte. Tètanus. Epidemiologia i prevenció de les malalties de transmissió sexual. Malalties de transmissió hídrica i alimentària. Les malalties sotmeses a programes de vacunació: aspectes epidemiològics i preventius. Epidemiologia de la Síndrome d'Immunodeficiència Humana. Epidemiologia de les zoonosis i de les malalties transmeses per vectors. Sanejament i desinfecció, desinsectació i desratització. Infeccions hospitalàries. Identificació de riscos per a la salut i garantia de vida sana en totes les edats. Relació del contingut amb el ODS 3 Salut i benestar.

6. PREVENCIÓ DE LES MALALTIES CRÒNIQUES

Epidemiologia i prevenció de les malalties cardiovasculars. Epidemiologia de la patologia pulmonar crònica. Epidemiologia i prevenció de càncer. Epidemiologia i prevenció dels traumatismes. Epidemiologia i prevenció de les malalties osteoarticulars. Epidemiologia i prevenció del fracàs renal crònic. Epidemiologia i prevenció dels problemes relacionats amb l'alcohol. Salut Pública i tabac. Epidemiologia i prevenció de les malalties del Sistema Nerviós. Prevenció de les malalties endocrines i metabòliques: Diabetis, deficit nutricionals i Obesitat. Prevenció de la càries i les periodontopaties. Salut laboral. Formes d'intervenció. Identificació de riscos per a la salut i garantia de vida sana en totes les edats. Formes d'intervenció. La intervenció amb perspectiva de gènere. Relació del contingut amb els ODS 3 Salut i benestar i ODS 5 Igualtat de gènere.

7. PLANIFICACIÓ I GESTIÓ DELS SERVICIS DE SALUT

Principals models sanitaris. Atenció sanitària integrada. Nivells d'atenció sanitària. Planificació sanitària. Organització sanitària a Espanya i en la Comunitat Autònoma Valenciana. Organització hospitalària. L'organització sanitària davant situacions catastròfiques o d'emergència. Organització Sanitària Internacional. Organització Mundial de la Salut (OMS) i altres organismes relacionats. Salut global. Estratègies per a reduir les desigualtats en i entre països. Relació del contingut amb el ODS 10 Reducció de les desigualtats.

8. EDUCACIÓ SANITÀRIA

Educació per a la salut. El farmacèutic com a educador sanitari. Paper del farmacèutic en les taules de concertació i intersectorials per a l'abordatge de problemes de salut en la comunitat. Relació del contingut amb els ODS 3 Salut i benestar, ODS 4 Educació de qualitat, ODS 11 Ciutats i comunitats sostenibles i ODS 17 Aliances per a aconseguir els objectius.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	60,00	100
Seminaris	10,00	100
Pràctiques en aula informàtica	10,00	100
Tutories reglades	4,00	100
Preparació de classes de teoria	125,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
TOTAL	219,00	

METODOLOGIA DOCENT

La docència es basa en l'estudi individual dels temes desenvolupats en les classes teòriques reforçat per les pràctiques informàtiques, dirigides principalment al coneixement de les eines i programes informàtics que permeten el crear bases de dades i la seua posterior anàlisi epidemiològica, i pràctiques d'aula en les quals s'introdueix a l'alumne en l'estudi del medi ambient i la seua relació amb la salut, ensenyant-li com s'estableixen els sistemes de vigilància sanitària, com s'avaluen les situacions i s'interpreten les dades.

L'alumne també disposarà de tutories per a aprofundir en els aspectes més destacats i actuals d'aquesta matèria i per a resoldre els dubtes de forma personalitzada, concretament:

- Classe teòrica: són classes presencials destinades a la presentació per part del professor dels conceptes i continguts més importants de cada tema amb la finalitat que l'estudiant adquireixca els coneixements relacionats amb la matèria, segons el temari. Es potenciarà la participació dels estudiants.

- Tutorias: els alumnes acudiran a ella en grups reduïts. En elles, el professor avaluarà el procés d'aprenentatge dels estudiants d'una manera globalitzada, igualment, les tutories serviran per a resoldre tots els dubtes que hagen pogut sorgir al llarg de les classes i orientarà als estudiants sobre els mètodes de treball més útils per a la resolució dels problemes que se'ls puga presentar en l'estudi d'aquesta matèria. El professor podrà plantejar qüestions i temes específics segons les necessitats dels estudiants per al seu desenvolupament.
- Seminari: els seminaris seran emprats per a potenciar el treball individual i en grup, així com la millora de la presentació oral, mitjançant la realització de treballs teòrics o pràctics que complementen la formació que es va adquirint en les classes. També es realitzaran activitats complementàries de diferent tipus (estudis de casos, preparació de cerques bibliogràfiques científiques, discussió de tema d'actualitat relacionada amb la matèria i relacionats amb el desenvolupament sostenible.
- Classes pràctiques de laboratori d'informàtica: Es realitzaran a l'aula d'informàtica. Es tracta de pràctiques relacionades amb la resolució de casos pràctics mitjançant l'ús de sistemes informàtics. Estan destinades a consolidar els coneixements teòrics, mitjançant l'aplicació pràctica d'aquests. El professor presentarà els objectius, informará del maneig del material, supervisarà la realització del treball i ajudarà a la interpretació dels resultats.

Els continguts programats en les pràctiques d'informàtica:

- Lectura crítica d'articles científics utilitzant bases d'informació de Salut Pública.
- Avaluació de dissenys epidemiològics en diferents temes de Salut Pública utilitzant cercadors científics, valorant el seu disseny i l'enfocament de gènere, la perspectiva social, les desigualtats econòmiques...per a poder extrapolar els resultats a les diferents poblacions/comunitats. Dins de l'avaluació, es valorarà també la seua incorporació dels ODS.
- Estudi de casos pràctics de problemes d'epidemiologia (descriptius i analítics): anàlisi exploratòria de dades, descripció gràfica i numèrica d'una variable, relacions bivariantes, anàlisi inferencial en una població, estudis de proporcions i proves utilitzades.
- Avaluació de proves diagnòstiques (sensibilitat, especificitat i valors predictius)

AVALUACIÓ

La valoració corresponent als treballs realitzats en els seminaris contribuirà a la nota final amb un 5%, sent obligatòria l'assistència. Es valorarà tant el contingut del treball com la seua exposició.

La participació en les classes pràctiques que seran d'assistència obligatòria, es valorarà amb un màxim de 5% sobre la nota final. Es contemplarà la possibilitat d'una memòria de pràctiques

La valoració corresponent als treballs realitzats en les tutories i a la seua participació en elles, contribuirà a la nota final en un 5%, sent obligatòria l'assistència. Tot això s'avaluarà junt amb l'examen final teòrics

Es tindrà en compte l'assistència i participació en classe teòrica amb un 5% de la nota final.

L'adquisició de coneixements s'avaluarà per mitjà d'una prova escrita dels continguts teoricopràctics. Per a superar el primer parcial és necessari obtenir una qualificació de la prova escrita igual o superior a 5.0. La puntuació obtinguda junt amb l'examen teòric del 2n parcial que ha de complir els mateixos requisits, es ponderaran al 80% de la nota final. Serà necessari obtenir el 50% de la puntuació màxima d'esta prova escrita per a sumar les avaluacions corresponents al seminari, classes pràctiques i tutories.

En el cas que l'alumne haja realitzat les activitats de l'assignatura, i no es presenten a l'examen final constarà:

- Com a “NO PRESENTAT” (NP) a LA PRIMERA convocatòria
- Però com a “PRESENTAT” a la SEGONA convocatòria amb la qualificació corresponent

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Argimón JM, Jiménez J, Ed. Métodos de investigación clínica y epidemiológica. Barcelona: Harcourt, 2004.
- Fletcher RH, Fletcher SW, Wagner EH. Epidemiología Clínica. 2ª ed. Madrid: Elsevier-Masson, 2007.
- Hernández-Aguado I, Gil de Miguel A, Delgado-Rodríguez M, Bolumar-Montrull F. Manual de Epidemiología y Salud Pública para licenciaturas y diplomaturas en Ciencias de la salud. Madrid: Médica Panamericana, 2005.
- Fernández-Crehuet Navajas J, Gestal Otero JJ, Delgado Rodríguez M Bolúmar Montrull F Herruzo Cabrera R, Serra Majem L. Piédrola Gil: Medicina preventiva y salud pública. 12ª ed. Barcelona: Elsevier-Masson, 2015.
- Jenicek M, Cleroux R. Epidemiología. Principios- Técnicas Aplicaciones. Barcelona: Salvat S.A.
- Pineault R, Daveluy C. La planificación sanitaria. Conceptos, métodos y estrategias. Barcelona: Elsevier-Masson.

Complementàries

- Holgate ST, Samet JM, Koren H, Maynard RL. Air Pollution and Health. London: Academic Press.
- DiNardi SR. The Occupational Environment Its Evaluation and Control. Fairfax, VA: American Industrial Hygiene Association.
- Catalán la Fuente J, Ed. Manual técnico del agua. Zaragoza: Acribia.
- Metcalf- Eddy. Ingeniería Sanitaria. Tratamiento, evaluación y ventilación de aguas residuales. Labor, S.A.
- O.P.S. El control de las enfermedades transmisibles en el hombre. Washington: Organización Panamericana de la Salud.

- Laporte JR. Principios de epidemiología del medicamento. Barcelona: Salvat.
- Gómez López I. Desarrollo sostenible. Madrid: Editorial e-learning.

